

Urologie
040 286 4865

Onlangs is bij jou een verblijfskatheter ingebracht, die je voor kortere of langere tijd moet inhouden. In deze folder wordt uitgelegd wat het doel is van een verblijfskatheter en hoe je de katheter moet verzorgen. Zo kun je de verkregen informatie nog eens rustig nalezen.

Wat is een verblijfskatheter?

Een verblijfskatheter is een dun slangetje dat via de plasbuis in de blaas wordt gebracht. Aan de punt van de katheter zit een ballontje, dat gevuld wordt met water. Dit ballontje voorkomt dat de katheter uit de blaas glijdt. De verblijfskatheter kan worden aangesloten op een urineopvangzak of afgesloten worden met een katheterventiel/flip flo.

Waarom een verblijfskatheter?

De blaas heeft 2 functies. Hij dient als opslagruimte en als uitdrijforgaan van urine. Wanneer de blaas niet goed functioneert, kan het overgenomen worden door een katheter. De urine kan dan via de katheter de blaas verlaten.

Welke soort opvangzak heb je nodig?

Er zijn 2 soorten opvangzakken:

- **Een (kleine) dagzak.** Deze kan aan het uiteinde van de katheter bevestigd worden. Deze zak kun je met behulp van bandjes aan je bovenbeen bevestigen. De lengte van de verbindingsslang van de beenzak is eenvoudig korter te maken, door deze op de gewenste lengte af te knippen en het losse dopje, voor het koppelen aan de katheter, daarop vast te maken.
- **Een (grote) nachtzak.** Deze heeft een grotere opvangzak met een lange verbindingsslang. Deze opvangzak kun je op de grond leggen, eventueel in een teiltje. Omdat deze nu lager hangt dan de blaas zorgt dat voor een goede afloop van de urine.

Om de opvangzak te legen open je het kraantje en laat je de urine in het toilet wegvloeien. Wacht niet met het leegmaken van de beenzak totdat deze volledig vol is. Vergeet het kraantje niet dicht te zetten nadat je de beenzak hebt leeg gemaakt.

De opvangzakken kun je 7 dagen gebruiken. Indien de opvangzak beschadigd raakt, moeilijk leeg te maken is of onaangenaam om te dragen wordt, kun je deze eerder vervangen.

De opvangzak kun je na gebruik doorspoelen met kraanwater en de volgende dag of nacht weer gebruiken.

Verwisselen van de katheter

Iedere 10 à 12 weken wordt de katheter op polikliniek urologie of door de thuiszorg verwisseld. Indien nodig eerder.

Verzorging

Was 1 maal per dag de uitwendige geslachtsorganen met lauw water en zonder zeep. Je kunt met een verblijfskatheter gewoon douchen. Het is belangrijk dat je je handen wast, voor en na het loskoppelen of het vervangen van de opvangzak.

Blaasontsteking

Met een verblijfskatheter is de kans op een blaasontsteking groot. Het is daarom van belang dat er een goede doorstroming van urine is.

Daarom is het van belang dat je:

- de opvangzak regelmatig leegt in het toilet en niet wacht tot de zak overvol zit.
- zorgt dat de opvangzak lager hangt dan de blaas als je loopt, zit of ligt.
- een ruime hoeveelheid drinkt, minimaal 2 liter (12 tot 14 glazen) per dag, om te zorgen dat er veel urine wordt geproduceerd.

Wanneer de katheterzak niet doorloopt kun je nagaan of:

- de katheter knikken vertoont die de afvoer verhinderen.
- de opvangzak zich onder het niveau van de blaas bevindt.
- de opvangzak goed aan het uiteinde van de katheter is aangesloten.
- je voldoende gedronken hebt.

Om de werking van de blaas te bevorderen kun je gaan wandelen, hierdoor kunnen eventuele verstoppingen verdwijnen.

Meest voorkomende klachten

In het begin kun je het volgende verwachten:

- Je hebt het gevoel te moeten urineren.
- Je kunt blaaskrampen krijgen om dit zoveel mogelijk te voorkomen kun je cafeïne houdende dranken, koolzuurhoudende dranken en alcohol zoveel mogelijk beperken.
- Urine lekkage langs de katheter wat veroorzaakt wordt door krampen.

Wanneer hulp invoeren?

- Bij aanhoudende pijn.
- Gedurende 2-3 uur geen urinelozing en je de punten bij 'wanneer de katheterzak niet doorloopt' bent nagegaan.
- Blijvende urinelekkage langs de katheter.
- Bij koorts hoger dan 38,5°C.

Kan ik nog vrijen?

Een katheter in de plasbuis is hinderlijk tijdens het vrijen. Indien je seksueel actief bent kun je dit het beste bespreken met je arts of de verpleegkundige. Zij kunnen je hierin advies geven.

Bij vragen of problemen kun je contact opnemen met:

Op werkdagen van 8.30 - 17.00 uur: polikliniek urologie, telefoon: 040 286 4865.

Na 17.00 uur of in het weekend: spoedeisende hulp (SEH), telefoon: 040 286 4834.

Wil je deze informatie online bekijken ga dan naar

www.annaziekenhuis.nl/medische-informatie/uro069-verblijfskatheter/

Of scan met je telefoon of tablet de QR-code.

URO069
31-05-2024